

Redigeret af Anders Mørkbak Bruun

ERHVERVSJURA

HÅRD STRAF FOR BESTIKKELSE

UNDER BORDET: Nye engelske regler om bestikkelse vil omfatte danske virksomheder med forretningsaktiviteter på den anden side af Nordsøen. De engelske strafferammer er langt hårdere end de danske.

Verdensbanken anslår, at 15 pct. af alle virksomheder i den industrialiserede verden er nødt til at betale en eller anden form for bestikkelse for at opnå eller bibeholde forretninger. I Asien er den tilsvarende procentsats 30, og i de tidligere sovjetrepublikker er det anslåede tal, at 60 pct. af alle virksomheder er »nødt til« at ty til bestikkelse.

De tal var en del af begrundelsen for, at det engelske parlament sidste år vedtog en ny lov om bestikkelse. Den nye lov træder i kraft 1. juli i år og vil – i lighed med de danske regler – ramme bestikkelseshandlinger foretaget såvel i England som i resten af verden. Loven, hvis officielle navn er "Bribery Act 2010", har været længe undervejs – faktisk lige siden vedtagelsen af OECD-konventionen imod bestikkelse i forretningsforhold, der trådte i kraft i 1999.

Det problem, den nye lov skal løse, er primært, at de gældende engelske regler er fordelt på mange forskellige love, og urene og byrdefulde forskellig terminologi.

Det har derfor været vanskeligt for både engelske og udenlandske virksomheder og personer at vide, hvilke regler der var gældende, hvilket da også har afstedkommet konstant kritik fra OECD's side.

Forarbejderne til den nye lov fastslår, at formålet med reglerne er at skabe en lov, »der er så enkel, at den er let at forstå og tilvejebringer den fornødne retlige sikkerhed og klarhed. Samtidig skal den være så tilpas sofistikeret og fleksibel, at den skelner mellem bestikkelse og almindelig forretningsgæstfrihed«.

HOVEDPUNKTER

- En ny lov har til hensigt at simplificere reglerne for bestikkelse i Storbriannien.
- Danske selskaber, der udfører forretninger i Storbriannien, vil være omfattet af den nye lov.

I Storbritannien kan en dom for bestikkelse betyde op til 10 år i fængsel. Den tilsvarende strafferamme i Danmark er tre år. Illustration: Pablo Blasberg

Oversættelsen er min egen – herunder det ikke-eksisterende danske ord: virksomhedsgæstfrihed. Den engelske term er: "corporate hospitality".

Det ville jo være en drøm, hvis loven levede op til disse smukke intentioner, og som det ofte er – drømmen forbliver en drøm. Der er imidlertid ingen tvivl om, at loven er et klart fremskridt i retning af at bekæmpe korruption, og at dens betydning globalt set er langt større end de tilsvarende danske regler.

At loven ikke er helt så enkel som ønsket illustreres måske bedst af, at det engelske justitsministeriums vejledning til virksomheder om, hvorledes de kan undgå, at deres ansatte og ledere yder bestikkelse, fylder knapt 45 sider.

Når der overhovedet er grund til at nævne denne lov og dens ikrafttræden i en dansk avis, skyldes det – udover naturligvis en generel interesse i emnet – at mange danske virksomheder er aktive på engelske markeder og derfor kan risikere at blive omfattet af reglerne.

Meget groft sagt strafbe-lægger den nye engelske lov stort set de samme handlinger, som efter dansk ret vil være strafbare som ydelse af bestikkelse (såkaldt aktiv bestikkelse): Hvis man yder, lover eller tilbyder en finansiel eller anden fordel til en per-

son, der er offentligt ansat (eller har en offentlig funktion), har en forretningsmæssigt relateret aktivitet eller er ansat (det vil sige de fleste privat ansatte).

Denne personkreds er lidt bredere end den danske, men ligesom efter de danske regler er det først og fremmest strafbar for yderen, hvis ydelsen sker for at formå modtageren til at foretage sig noget uretmæssigt, eller hvis selve det at modtage en fordel er uretmæssigt for modtageren. Også her går reglerne dog lidt længere end de danske, idet det også er strafbart som aktiv bestikkelse, at yde en »efterfølgende belønning« som tak for en »improper« adfærd.

Også i strafferammen er de nye engelske regler noget skrapere end de danske. Fysiske personer kan således straffes med fængsel i op til 10 år (hvor vi i Danmark kun har en strafferamme for aktiv bestikkelse på tre år), og virksomheder kan (som i Danmark) straffes med bøde.

Hvis man fokuserer på de danske regler på bestikkelsesområdet helt som ved dansk strafbare forhold: hvis en medarbejder i et selskab begår en strafbar handling (her f.eks. bestikker en dansk eller udenlandsk offentlig ansat) i forbindelse med sit arbejde for selskabet, kan selskabet straffes med bøde, hvis man enten kan bebrejde selskabet

det skete, eller hvis medarbejderen har haft enten for-sæt eller uagtsomhed – det vil sige selv opfylder de almindelige betingelser for at blive straffet.

I den sidstnævnte variant kan man tale om, at selskabet efter de danske regler hæfter for en medarbejders strafansvar på objektivist grundlag.

De nye engelske regler giver ligesom de danske regler mulighed for at straffe virksomheden, hvis en af dens ansatte (eller genter eller andre med berøring til virksomheden) yder bestikkelse omfattet af loven.

I modsætning til de danske regler har virksomhederne efter den engelske lov imidlertid mulighed for at blive fri for ansvaret, hvis de kan påvise, at de har iværksat passende procedurer (»adequate procedures«) for at forhindre medarbejdere og andre med tilknytning til virksomheden i at begå bestikkelse.

Det er netop sådanne procedurer, der er beskrevet i den tidligere nævnte vejledning fra det engelske justitsministerium. Vejledningen fastslår selv, at det aldrig vil være en konkret vurdering om en virksomhed har haft »passende procedurer« til at undgå bestikkelse, og at man derfor skal tilpasse sine procedurer til virksomhedens virkelighed.

Dette kan så også indebære, at selvom man på nogle

punkter måtte have fraveget vejledningen, er det ikke i sig selv tilstrækkeligt til, at man som virksomhed vil blive dømt. Man kan naturligvis slet ikke sige, at blot fordi der faktisk er forekommet bestikkelse fra en ansat eller en leder i virksomheden, er det i sig selv bevis for, at procedurerne ikke har været "passende".

De selskaber, der bliver omfattet af den nye engelske lov, er selskaber, der er registreret/dannet under engelsk ret, og selskaber – uanset hvor de i øvrigt måtte være hjemhørende – der udfører forretninger (»carries on a business«) i nogen del af Storbriannien.

Efter den nævnte vejledning forventes det, at der skal kunne påvises en forretningsmæssig aktivitet i Storbriannien, for at betingelsen er opfyldt. Det nævnes også, at det formentlig ikke vil blive betragtet som en »forretningsmæssig aktivitet«, at et selskab er noteret på The London Stock Exchange, eller at et moderselskab vil opfylde betingelsen, blot fordi et af dets datterselskaber har påviselig forretningsmæssig aktivitet i Storbriannien.

Det vil være op til de engelske domstole at fortolke dette udtryk nærmere, og denne fortolkning vil være uhyre vigtig – ja nærmest afgørende – for rækkevidden af reglerne for udenlandske, herunder

danske selskaber. Er et selskab omfattet, er det nemlig ligegyldigt for strafansvaret, hvor i verden bestikkelsen finder sted, og om yderen eller modtageren af bestikkelsen er engelsk statsborger eller har fast bopæl i Storbriannien.

Et godt råd til virksomheder, der muligvis kunne blive omfattet af reglerne, fordi de har en forretningsmæssig tilknytning til Storbriannien vil være at downloade vejledningen fra det engelske justitsministerium (www.justice.gov.uk/guidance/docs/bribery-act-2010-guidance.pdf), sætte sig ind i anbefalingerne og måske implementere dem.

Skulle virksomheden så komme i en situation, hvor en af dens ansatte yder bestikkelse omfattet af den nye engelske lov, vil virksomheden i så fald have en god mulighed for selv at undgå strafansvar.

Det vil ganske vist ikke være strafrihedsgrund efter de danske regler, men hvis vejledningen er god og bliver implementeret ordentligt, kan man måske opnå det allerbedste: At ingen af virksomhedens ansatte, agenter m.v. overhovedet kunne drømme om at yde bestikkelse – og så vil der jo hverken være strafansvar efter den engelske, den danske eller nogen anden lovgivning. God handel!